

ΠΛΑΝΟ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΦΥΛΩΝ

ΜΙΝΩΑ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

ΜΙΝΩΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΝ. ΠΕ.
Ελευθερίου Βενιζέλου 212 Αρκαλοχώρι - Τ.Κ 70300
ΑΦΜ: 996844861
ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ: 152946327000
Email: info@minoanenergy.gr

Πίνακας Περιεχομένων

1. Ποιοι είμαστε και το σκεπτικό του Πλάνου Ισότητας Φύλων	3
1.1. Η ταυτότητά μας	3
1.2. Γιατί ένα Πλάνο Ισότητας Φύλων (ΠΙΦ);	4
1.3. Η Ενέργεια ως κοινό αγαθό: δικαίωμα για όλους, όχι προνόμιο των λίγων	4
1.4. Νομικό πλαίσιο και συμμόρφωση	5
2. Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης.....	6
2.1. Μεθοδολογία Συλλογής και Ανάλυσης Δεδομένων	6
2.2. Ποσοτική Αποτύπωση της Κοινότητας (Gender Profile).....	7
2.2.1. Συγκριτική Απεικόνιση Επιπέδων Συμμετοχής	7
2.3. Ποιοτική ανάλυση: προκλήσεις, εμπόδια και ενεργειακή φτώχεια	8
2.3.1. Το έμφυλο πρόσωπο της ενεργειακής φτώχειας	8
2.3.2. Εμπόδια χρόνου στη συμμετοχή	9
2.3.3. Οικονομικά εμπόδια στη συμμετοχή	9
2.3.4. Διατομεακότητα και κοινωνική συμπερίληψη	10
2.4. Διαγνωστική σύνοψη (SWOT Analysis)	10
3. Στρατηγικό Πλάνο Δράσης, Διακυβέρνησης και Διαρκούς Ανάπτυξης.....	12
3.1. Απασχόληση	13
3.2. Διοίκηση – Σύθεση Κοινότητας	14
3.3. Εσωτερική λειτουργία.....	14
3.4. Εκπαίδευση - κατάρτιση	15
3.5. Πλαίσιο διακυβέρνησης, παρακολούθησης και KPIs	16
4. Η ενέργεια ως μοχλός Κοινωνικής Δικαιοσύνης	17
5. Γλωσσάρι Όρων	18

1. Ποιοι είμαστε και το σκεπτικό του Πλάνου Ισότητας Φύλων

1.1. Η ταυτότητά μας

Στη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα χτίζουμε μια ισχυρή κοινότητα πολιτών και τοπικών επιχειρήσεων, που με την αρωγή της τοπικής αυτοδιοίκησης διεκδικεί να έχει ενεργό ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αυτό να το κάνει με τρόπο περιβαλλοντικά αποδεκτό και κοινωνικά αλληλέγγυο.

Η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα είναι η πρώτη Ενεργειακή Κοινότητα στην Κρήτη και η μεγαλύτερη στην Ελλάδα, με περισσότερα από 900 μέλη, που συνεχώς αυξάνονται. Η Κοινότητά μας, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της, είναι ένας συνεταιρισμός που διευκολύνει τα μέλη του να παράγουν και να καταναλώνουν το δικό τους ρεύμα και παράλληλα να εξασφαλίζουν ένα ικανοποιητικό συμπληρωματικό εισόδημα για την οικογένειά τους. Η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα στοχεύει στην παραγωγή, την αποθήκευση, τη διανομή, την προμήθεια ενέργειας, τη διαχείριση έξυπνων δικτύων και παράλληλα προωθεί την κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία και την καινοτομία στον ενεργειακό τομέα. Οι στόχοι αυτοί επιτυγχάνονται μέσω της συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, της ορθολογικής χρήσης και της ενεργειακής αποδοτικότητας, συμβάλλοντας την ίδια στιγμή στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας.

Με απλά λόγια, η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα στοχεύει σε όλες τις διαθέσιμες εναλλακτικές τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας από καθαρές πηγές και εξοικονόμησης ενέργειας, με πολλαπλά οφέλη για όλους τους συμμετέχοντες, για την τοπική οικονομία και κοινωνία. Απευθυνόμαστε σε όλους ανεξαιρέτως: νομικές οντότητες, μικρές ή μεγάλες επιχειρήσεις, οργανισμούς, δήμους, φορείς, αγρότες, νοικοκυριά και κάθε ενεργό πολίτη. Οι εγγραφές πραγματοποιούνται βάσει του νόμιμου δικαιούχου της παροχής ενέργειας ανεξαρτήτως φύλου, διατηρώντας μια πολυμορφική βάση, όπου συνυπάρχουν μέλη από διαφορετικά εθνικά υπόβαθρα και κοινωνικές ταυτότητες.

1.2. Γιατί ένα Πλάνο Ισότητας Φύλων (ΠΙΦ);

Ακριβώς επειδή η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα απευθύνεται σε "όλους ανεξαιρέτως", οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι οι εσωτερικές διαδικασίες μας αντικατοπτρίζουν αυτή την αξία. Το παρόν Πλάνο Ισότητας Φύλων (ΠΙΦ) έχει αναπτυχθεί από τον οργανισμό μας ως μέρος της ευρύτερης στρατηγικής μας για την προώθηση της ισότητας, τη διασφάλιση ενός εργασιακού περιβάλλοντος χωρίς διακρίσεις και την ενίσχυση της συμμετοχής όλων των φύλων σε όλες τις δραστηριότητες της Κοινότητάς μας.

Το ΠΙΦ αποτελεί για εμάς ένα κρίσιμο εργαλείο για την επίτευξη θεσμικών αλλαγών και τη δημιουργία συνθηκών ίσων ευκαιριών, που ξεκινά από την ηγεσία και επεκτείνεται σε όλα τα μέλη και τις δράσεις μας. Η δέσμευσή μας είναι σαφής: επιδιώκουμε την πλήρη ενσωμάτωση της αρχής της ισότητας των φύλων σε όλες τις διαδικασίες, πολιτικές και πρακτικές μας, διασφαλίζοντας παράλληλα την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για όλο το προσωπικό και τα μέλη μας.

1.3. Η Ενέργεια ως κοινό αγαθό: δικαίωμα για όλους, όχι προνόμιο των λίγων

Στη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα πιστεύουμε ακράδαντα ότι η ενέργεια δεν είναι απλώς ένα εμπορεύσιμο αγαθό, αλλά ένα θεμελιώδες δικαίωμα του πολίτη. Η ενεργειακή μετάβαση δεν μπορεί να περιορίζεται σε μια κλειστή ομάδα «επενδυτών» που αποσκοπούν αποκλειστικά στη μεγιστοποίηση του κεφαλαίου τους. Αντιθέτως, οφείλει να είναι μια διαδικασία συμπεριληπτική, δημοκρατική και προσιτή σε κάθε μέλος της κοινωνίας μας.

Γιατί επιλέγουμε την κοινωνική συμμετοχή έναντι του αποκλεισμού:

- 1. Ενεργειακή Δημοκρατία:** Η ενέργεια που παράγουμε ανήκει στην Κοινότητα. Όταν αποφασίζουμε για την ενέργεια, αποφασίζουμε για το μέλλον του τόπου μας. Δεν επιτρέπουμε τη συγκέντρωση της ισχύος σε λίγους, αλλά μοιραζόμαστε τις αποφάσεις και τα οφέλη με όλους.
- 2. Καταπολέμηση της Ενεργειακής Φτώχειας:** Η ενεργειακή μετάβαση που δεν λαμβάνει υπόψη τα ευάλωτα μέλη της κοινωνίας (νοικοκυριά, άνεργους, οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα) αποτυγχάνει στο βασικό στόχο της. Το μοντέλο της Κοινότητας διασφαλίζει ότι κανείς δεν μένει πίσω λόγω οικονομικών ή κοινωνικών εμποδίων. Στο πλαίσιο αυτό, παρέχουμε ενεργή στήριξη στα

σεισμόπληκτα νοικοκυριά της περιοχής μας μετά το σεισμό της 27^{ης} Σεπτεμβρίου 2021 στο Αρκαλοχώρι, προσφέροντας δωρεάν ενέργεια, ενώ έχουμε ήδη δεσμεύσει το 2% της συνολικής παραγωγής μας από τα φωτοβολταϊκά πάρκα αποκλειστικά για την ανακούφιση ευάλωτων νοικοκυριών.

- 3. Το ΠΙΦ ως εγγύηση της Κοινωνικής Δικαιοσύνης:** Το παρόν Πλάνο Ισότητας Φύλων είναι η έμπρακτη δέσμευσή μας ότι αυτή η «δημοκρατία της ενέργειας» θα είναι πραγματική. Αν θέλουμε να είμαστε μια Κοινότητα για όλους, πρέπει ενεργά να αποδομήσουμε τους φραγμούς (έμφυλους, οικονομικούς, κοινωνικούς) που παραδοσιακά εμπόδιζαν τη συμμετοχή των γυναικών και των υποεκπροσωπούμενων ομάδων στις ενεργειακές εξελίξεις. Σε αυτό το πλαίσιο, η Μινώα Ενεργειακή προασπίζει την κοινωνική συμμετοχή χωρίς διακρίσεις βάσει ταυτότητας ή έκφρασης φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού (ΛΟΑΤΚΙ+), εθνοτικής καταγωγής ή χρώματος, διασφαλίζοντας έναν ασφαλή και συμπεριληπτικό χώρο για κάθε πολίτη.

Με το ΠΙΦ θέτουμε τις βάσεις, ώστε η συμμετοχή στη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα να μην εξαρτάται από το φύλο, την οικονομική επιφάνεια ή την κοινωνική θέση, αλλά να βασίζεται στην ισότιμη προσφορά και στο κοινό όφελος. Η ενέργεια για εμάς είναι η δύναμη να χτίσουμε μια κοινωνία πιο δίκαιη, πιο καθαρή και πιο ανθρώπινη.

1.4. Νομικό πλαίσιο και συμμόρφωση

Το παρόν **Πλάνο Ισότητας Φύλων** ευθυγραμμίζεται με το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο, διασφαλίζοντας ότι η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα λειτουργεί σε πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές της ισότητας:

- **Εθνική Νομοθεσία:** Συμμόρφωση με το Ν. 4604/2019: «Πρώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων» και τις διατάξεις του Ν. 4513/2018 περί Ενεργειακών Κοινοτήτων.
- **Ευρωπαϊκό Πλαίσιο:** Εναρμόνιση με τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ισότητα των Φύλων (Gender Equality Strategy 2020-2025).
- **Εσωτερική Διακυβέρνηση:** Το ΠΙΦ αποτελεί συμπληρωματικό μέρος του Καταστατικού της Κοινοτήτάς μας, δεσμεύοντας όλα τα μέλη, το προσωπικό και τα όργανα διοίκησης στην τήρηση των παραπάνω αρχών.

2. Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης

2.1. Μεθοδολογία Συλλογής και Ανάλυσης Δεδομένων

Η παρούσα ανάλυση βασίζεται σε μια διαχρονική προσέγγιση (longitudinal approach), εξετάζοντας το σύνολο των δεδομένων που έχουν συλλεχθεί από την ίδρυση της Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας έως σήμερα. Αντί να περιοριστούμε σε μια στατική εικόνα ενός μεμονωμένου έτους, επιλέξαμε να αναλύσουμε τη συνολική βάση των μελών μας, η οποία περιλαμβάνει περίπου 920 ενεργά μέλη, προκειμένου να κατανοήσουμε τις τάσεις συμμετοχής, τις έμφυλες αναλογίες και την εξέλιξη της συμπεριληπτικότητας στην κοινότητά μας σε βάθος χρόνου.

Η μεθοδολογία μας στηρίχθηκε στους εξής άξονες:

1. Πηγές Δεδομένων:

- **Μητρώο Μελών:** Επεξεργασία των επίσημων εγγραφών της κοινότητας, διασφαλίζοντας την προστασία των προσωπικών δεδομένων (GDPR), για την εξαγωγή δημογραφικών στοιχείων (φύλο, ιδιότητα μέλους, γεωγραφική κατανομή).
- **Εσωτερικά Αρχεία Διοίκησης:** Καταγραφή της σύνθεσης των οργάνων λήψης αποφάσεων (Διοικητικό Συμβούλιο, Επιτροπές) από την ίδρυση έως σήμερα.

2. Πλαίσιο Ανάλυσης (Gender-Disaggregated Data): Όλα τα δεδομένα «αποσυντέθηκαν» με βάση το φύλο. Ο στόχος δεν ήταν απλώς η καταμέτρηση, αλλά η συσχέτιση των στοιχείων με τους ρόλους εντός της κοινότητας (π.χ. απλό μέλος vs μέλος οργάνου διοίκησης vs εθελοντής σε δράσεις).

3. Προέγγιση της Συμπερίληψης: Ακολουθώντας τις οδηγίες του Inclusivity Guidebook, η μεθοδολογία μας δεν σταμάτησε στο φύλο. Εξετάσαμε το «προφίλ» της συμμετοχής συνδυαστικά με άλλους παράγοντες, όπως η επαγγελματική δραστηριότητα, η καταγωγή, η ηλικιακή ομάδα και η κοινωνικοοικονομική κατάσταση. Στο πλαίσιο αυτό, αναγνωρίζουμε και ενσωματώνουμε στη βάση μας μέλη από διαφορετικά εθνικά υπόβαθρα και κοινωνικές ταυτότητες, προκειμένου να εντοπίσουμε εάν υπάρχουν ομάδες που υποεκπροσωπούνται ή δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση στα οφέλη της κοινότητας.

4. Στόχος της Ανάλυσης: Η αξιοποίηση αυτών των ιστορικών δεδομένων μας επιτρέπει να εντοπίσουμε «κενά» (gaps) που μπορεί να μην ήταν εμφανή σε μια ετήσια αναφορά. Επιπλέον, μας δίνει τη δυνατότητα να θέσουμε ρεαλιστικούς και

μετρήσιμους στόχους (KPIs) για τα επόμενα έτη, βασισμένους στην πραγματική πορεία της Κοινότητάς μας και όχι σε θεωρητικές υποθέσεις.

2.2. Ποσοτική Αποτύπωση της Κοινότητας (Gender Profile)

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει την ποσοτική ανάλυση της σύνθεσης της Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας. Τα στοιχεία που παρατίθενται στον πίνακα 1 αποτελούν το πρώτο σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της ισότητας στην Κοινότητά μας και καταγράφουν την υφιστάμενη κατάσταση σε επίπεδο βάσης, διοίκησης και εθελοντισμού, προκειμένου να καθοριστούν οι μελλοντικοί στρατηγικοί KPIs.

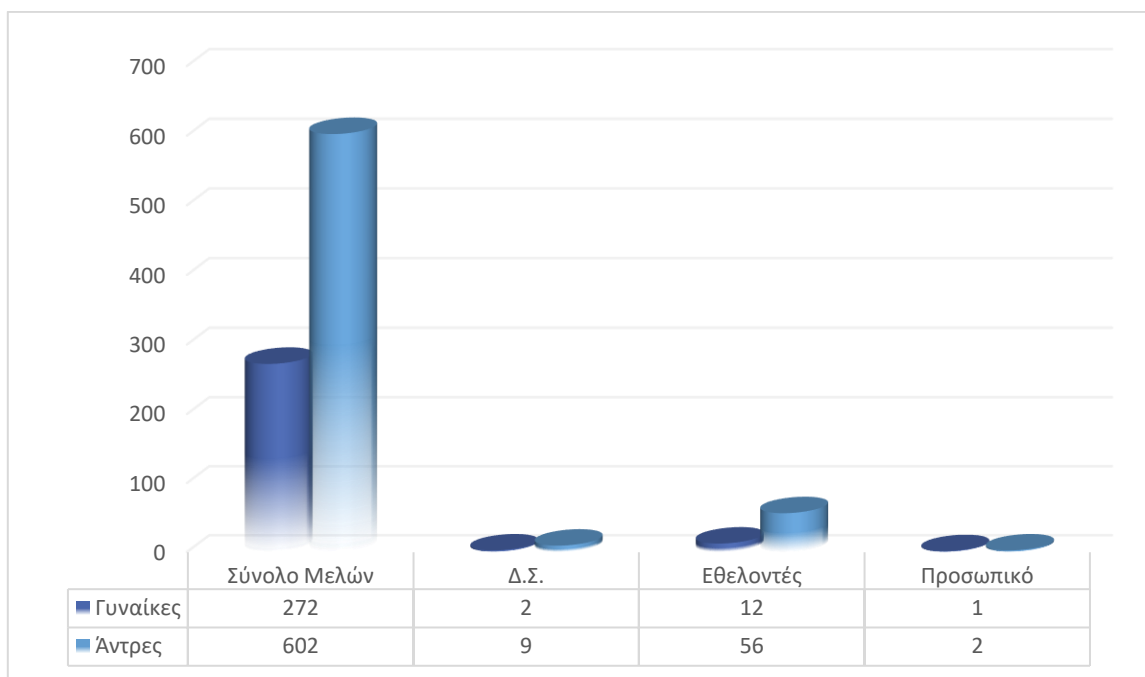
Πίνακας 1: Αναλογία φύλων στη μετοχική σύνθεση της Κοινότητας.

Κατηγορία	Σύνολο	Γυναίκες (πλήθος)	Γυναίκες (%)	Άνδρες (πλήθος)	Άνδρες (%)
Γενική Σύνθεση Μελών	920	272	29,57%	602	65,43%
Διοικητικό Συμβούλιο	11	2	18,18%	9	81,82%
Εθελοντές	68	12	17,65%	56	82,35%
Προσωπικό Γραφείου	3	1	33,33%	2	66,67%

Αξιοσημείωτο στοιχείο της διατομεακότητας της βάσης μας είναι η παρουσία 10 αλλοδαπών μελών (1,09% επί του συνόλου) αλλά και 25 ευάλωτων νοικοκυριών (2,72%), γεγονός που υπογραμμίζει τον ανοιχτό χαρακτήρα της Κοινότητας.

2.2.1. Συγκριτική Απεικόνιση Επιπέδων Συμμετοχής

Για την πληρέστερη κατανόηση της έμφυλης διάρθρωσης, παρατίθεται η σύγκριση των ποσοστών γυναικείας εκπροσώπησης στα διαφορετικά επίπεδα λειτουργίας της Κοινότητας στο σχήμα 1. Η απεικόνιση αυτή καθιστά σαφές το σημείο στο οποίο απαιτείται η μέγιστη παρέμβαση.

Σχήμα 1: Σύγκριση των ποσοστών γυναικείας εκπροσώπησης στα διαφορετικά επίπεδα λειτουργίας της Κοινότητας.

2.3. Ποιοτική ανάλυση: προκλήσεις, εμπόδια και ενεργειακή φτώχεια

Πέρα από την έμφυλη χαρτογράφηση, η ανάλυση της Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας εστίασε στον εντοπισμό των ποιοτικών παραγόντων που επηρεάζουν την ισότιμη συμμετοχή. Η ανάλυση αυτή αναδεικνύει τρεις κρίσιμους τομείς, που αναλύονται στις ακόλουθες υποενότητες.

2.3.1. Το έμφυλο πρόσωπο της ενεργειακής φτώχειας

Η στρατηγική μας για την καταπολέμηση της ενεργειακής ανασφάλειας ενισχύεται από τη συμμετοχή μας στο εγκεκριμένο πρόγραμμα του Πράσινου Ταμείου για την ίδρυση και λειτουργία μηχανισμών κατά της Ενεργειακής Φτώχειας. Η προσέγγισή μας βασίζεται στην παραδοχή ότι η φτώχεια πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες, ειδικά όταν συντρέχουν και άλλοι κοινωνικοί παράγοντες, όπως:

- **Γυναίκες σε ευάλωτες ομάδες:** Τα δεδομένα δείχνουν ότι οι γυναίκες, ιδιαίτερα σε μονογονεϊκές οικογένειες ή ηλικιωμένες που ζουν μόνες, διατρέχουν το μεγαλύτερο κίνδυνο, καθώς συχνά συνδυάζουν χαμηλά εισοδήματα με αυξημένες ανάγκες φροντίδας.

- **Σεισμόπληκτα νοικοκυριά:** Η παρέμβασή μας στο Αρκαλοχώρι εστιάζει στη στήριξη των πληγέντων, αναγνωρίζοντας ότι οι γυναίκες στα νοικοκυριά αυτά επωμίζονται το μεγαλύτερο βάρος της διαχείρισης της κρίσης.
- **Πρόσβαση στην πληροφορία:** Για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην ενημέρωση, αξιοποιούμε το Γραφείο Ενημέρωσης & Υποστήριξης σε θέματα Ενεργειακής Μετάβασης που λειτουργεί ήδη η Κοινότητά μας. Το Γραφείο αυτό διασφαλίζει ότι η γνώση για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και τα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας φτάνει σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών σε αγροτικές περιοχές ή ατόμων με αναπηρίες.
- **Πολύτεκνες οικογένειες:** Μέσω του στοχευμένου προγράμματος «ΕΚΟΙΝΩ» (Interreg), εστιάζουμε στην ανακούφιση πολύτεκνων οικογενειών χαμηλού εισοδήματος, συνδέοντας την ενέργεια με την αντιμετώπιση της υπογεννητικότητας.

2.3.2. Εμπόδια χρόνου στη συμμετοχή

Η «φτώχεια χρόνου» (Time Poverty) αναδεικνύεται ως το κύριο εμπόδιο για τη γυναικεία συμμετοχή, το οποίο εντείνεται ανάλογα με την κοινωνική κατάσταση του ατόμου:

- **Το «τριπλό φορτίο» (Triple Burden):** Η γυναίκα καλείται να ισορροπήσει την επαγγελματική εργασία, τη φροντίδα της οικογένειας και το νοικοκυριό. Αυτό το βάρος γίνεται ασήκωτο για γυναίκες που φροντίζουν άτομα με αναπηρία ή ανήκουν σε οικονομικά ασθενέστερες ομάδες χωρίς εξωτερική βοήθεια.
- **Έλλειψη υποστηρικτικών δομών:** Η απουσία κοινωνικών υποδομών αναγκάζει τις γυναίκες να αναλαμβάνουν σχεδόν αποκλειστικά τη μη αμειβόμενη εργασία στο σπίτι, στερώντας τους το δικαίωμα στην κοινωνική και πολιτική δράση.
- **Μη ευέλικτες διαδικασίες:** Οι συναντήσεις με φυσική παρουσία σε ώρες αιχμής αποκλείουν κυρίως τις γυναίκες με οικογενειακές υποχρεώσεις, αλλά και μέλη με κινητικές δυσκολίες ή περιορισμένα μέσα μετακίνησης.

2.3.3. Οικονομικά εμπόδια στη συμμετοχή

Η ανάλυση κατέδειξε ότι το κόστος αγοράς μεριδίων στην ενεργειακή κοινότητα μπορεί να αποτελέσει φραγμό για ευάλωτα νοικοκυριά.

Στρατηγική Απάντηση: Η πρόβλεψη για ένταξη μελών με μειωμένο ή μηδενικό κόστος αποτελεί μια κορυφαία δράση υποστήριξης της συμμετοχής. Στο πλαίσιο αυτό έχουμε

δεσμεύσει το 2% της συνολικής παραγωγής ενέργειας από τα πάρκα μας αποκλειστικά για την παροχή σε ευάλωτα νοικοκυριά, επιτρέποντας σε άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση ενεργειακής φτώχειας να γίνουν από «παθητικοί καταναλωτές», «ενεργοί συμμετέχοντες» στην ενεργειακή μετάβαση.

Η στρατηγική μας για μηδενικό ή μειωμένο κόστος συμμετοχής γίνεται πράξη μέσα από προγράμματα όπως το «ΕΚΟΙΝΩ» (Interreg). Με επιχορήγηση που φτάνει το 80% για τη δημιουργία φωτοβολταϊκού σταθμού ισχύος τουλάχιστον 500 kW, διασφαλίζουμε ότι οι πλέον ευάλωτες ομάδες, όπως οι πολύτεκνες οικογένειες με χαμηλό εισόδημα, γίνονται ενεργοί συμμετέχοντες στην πράσινη μετάβαση χωρίς οικονομική επιβάρυνση, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τη δημογραφική πρόκληση της υπογεννητικότητας.

2.3.4. Διατομεακότητα και κοινωνική συμπερίληψη

Η ανάλυσή μας αναγνωρίζει ότι ορισμένες ομάδες, όπως γυναίκες, πολίτες με διαφορετική πολιτισμική καταγωγή, άτομα με αναπηρία ή μέλη με περιορισμένους οικονομικούς πόρους, ενδέχεται να αντιμετωπίζουν πολλαπλά στρώματα διακρίσεων που δυσχεραίνουν την πρόσβασή τους στην πληροφορία και τις ωφέλειες της ενέργειας. Η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα υιοθετεί τη διατομεακή προσέγγιση (intersectionality), επιδιώκοντας να καταρρίψει αυτά τα εμπόδια μέσα από στοχευμένες κοινωνικές δράσεις και τη σταδιακή ανάπτυξη εξειδικευμένων υποστηρικτικών δομών, όπως το Γραφείο Ενεργειακής Φτώχειας. Η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι η έμφυλη ισότητα δεν εξετάζεται μεμονωμένα, αλλά σε συνάρτηση με όλες τις κοινωνικές ταυτότητες που συνθέτουν την Κοινότητά μας.

2.4. Διαγνωστική σύνοψη (SWOT Analysis)

Η ανάλυση SWOT που ακολουθεί συνοψίζει την υφιστάμενη κατάσταση της Μινώα Ενεργειακής Κοινότητας όσον αφορά στην έμφυλη ισότητα και τη συμπερίληψη. Η στρατηγική μας εστιάζει στην αξιοποίηση της ισχυρής κοινωνικής βάσης μας και στην ενσωμάτωση εργαλείων καταπολέμησης του ενεργειακού αποκλεισμού, ενισχύοντας το ρόλο της Κοινότητας ως φορέα κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ (Strengths)	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • Ισχυρή βάση 920 μελών με υπόβαθρο κοινωνικής συμμετοχής και προσφοράς. • Ισορροπημένη στελέχωση προσωπικού (33,3% γυναίκες). 	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλή εκπροσώπηση γυναικών εθελοντών (17,6%) και στο ΔΣ (18,2%). • Παραδοσιακά πρότυπα ιδιοκτησίας παροχών που επηρεάζουν τη σύνθεση του μητρώου μελών (εγγραφή βάσει νόμιμου δικαιούχου).
<ul style="list-style-type: none"> • Συμπεριληπτικότητα με παρουσία αλλοδαπών μελών (1,09%). • Επίσημη δέσμευση της διοίκησης για ισότητα και διαφάνεια. 	<ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη εξειδικευμένων δεδομένων για τις ανάγκες των γυναικών-μελών. • Παραδοσιακά πρότυπα συμμετοχής (φτώχεια χρόνου).
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ (Opportunities)	ΑΠΕΙΛΕΣ (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • Εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (GEP) και συμμετοχή σε διεθνή δίκτυα. • Προσέλκυση νέων μελών μέσω κοινωνικών κριτηρίων. • Ανάδειξη της Μινώα ως πρότυπο Ενεργειακής Κοινότητας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. • Δημιουργία συνεργειών με τοπικούς κοινωνικούς φορείς. 	<ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. • Ψηφιακό χάσμα που εμποδίζει την πρόσβαση στην πληροφορία. • Στερεότυπα που θέλουν την ενέργεια ως "ανδρικό" τομέα. • Κίνδυνος αποκλεισμού των πιο ευάλωτων λόγω γραφειοκρατίας.

3. Στρατηγικό Πλάνο Δράσης, Διακυβέρνησης και Διαρκούς Ανάπτυξης

Στη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα, η μετάβαση προς την ενεργειακή δημοκρατία αποτελεί μια δυναμική διαδικασία που απαιτεί τη βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού μας. Το κεφάλαιο αυτό ορίζει τις στρατηγικές παρεμβάσεις μας που στοχεύουν στην ενδυνάμωση της Κοινότητας και στην καθιέρωσή μας ως διεθνές πρότυπο συμπερίληψης και κοινωνικής δικαιοσύνης και επίτευξης ισότητας φύλων στις διεργασίες της Κοινότητας.

Οι δράσεις σχετικά με την προσέγγιση της ισότητας φύλων στη Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα βασίζονται στα ακόλουθα:

- καταγραφή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την ισότητα φύλων
- προώθηση ισότητας φύλων στην απασχόληση, διαχείριση ποικιλότητας και ανάδειξη γυναικών σε διοικητικές θέσεις
- προώθηση ενημέρωσης σε θέματα ισότητας φύλων μεταξύ των μελών της Κοινότητας
- εγκαθίδρυση κουλτούρας ισότητας 360°
- επιβεβαίωση ισόρροπης συμμετοχικής διαδικασίας μεταξύ των φύλων, προβολής και επικοινωνίας
- στήριξη γυναικών στην απασχόληση και στη συνεταιριστική επιχειρηματικότητα
- καταπολέμηση κάθε είδους βίας και ενόχλησης
- διαμοιρασμός και αξιολόγηση βέλτιστων πρακτικών
- νομική συμβουλευτική σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για την προώθηση της ισότητας των φύλων
- συνεργασία με διεθνείς φορείς (π.χ. RESCoop.eu) για την προώθηση ενός περισσότερο ισορροπημένου περιβάλλοντος σε θέματα ισότητας φύλων.

Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζονται επιμέρους δράσεις.

3.1. Απασχόληση

Στον τομέα της απασχόλησης, με στόχο την επίτευξη ισότητας των φύλων στην Κοινότητα, εισάγονται τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο – Δράση	Δείκτης	Υπεύθυνος	Τρέχουσα κατάσταση
Εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης: 50% άνδρες – 50% γυναίκες	Ποσοστό εργαζομένων σε άνδρες και γυναίκες	Διοικητικό Συμβούλιο	50% άνδρες – 50% γυναίκες
Παροχή γονικής άδειας με ίδιους όρους σε άνδρες και γυναίκες	Αριθμός ημερών ετησίως γονικής άδειας σε άνδρες και γυναίκες	Πρόεδρος Κοινότητας	Κανένα αίτημα
Διευκρίνιση στις προσκλήσεις για νέες θέσεις εργασίας ότι ενθαρρύνονται οι υποβολές αιτήσεων από όλα τα φύλα και την εθνική ποικιλομορφία, με ρητή αναφορά μην υπάρχει φωτογραφία στο βιογραφικό σημείωμα των υποψηφίων	Ανακοινώσεις εργασίας	Διοικητικό Συμβούλιο	Σε ισχύ
Παροχή θέσεων μερικής απασχόλησης σε γονείς	Ανακοινώσεις εργασίας	Διοικητικό Συμβούλιο	Σε ισχύ

3.2. Διοίκηση – Σύνθεση Κοινότητας

Αναφορικά με τη Διοίκηση και τη Σύνθεση της Κοινότητας, εισάγονται τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο – Δράση	Δείκτης	Υπεύθυνος	Τρέχουσα κατάσταση
Προσέγγιση ίσου αριθμού μελών ανδρών και γυναικών στη σύνθεση της Κοινότητας	Ποσοστό μελών Κοινότητας σε άνδρες και γυναίκες	Πρόεδρος – Επιστημονική Ομάδα – Διοικητικό Συμβούλιο	65,4% άνδρες – 29,6% γυναίκες
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου με 5 ή 6 μέλη άνδρες και 6 ή 5 μέλη γυναίκες αντίστοιχα	Αριθμός ανδρών – γυναικών μελών του Δ/Σ	Γενική Συνέλευση	81,8% άνδρες – 18,2% γυναίκες

3.3. Εσωτερική Λειτουργία

Αναφορικά με την εσωτερική λειτουργία της Κοινότητας, εισάγονται τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο – Δράση	Δείκτης	Υπεύθυνος	Τρέχουσα κατάσταση
Ορισμός ατόμου εμπιστοσύνης, υπεύθυνο για να χειριστεί τυχόν πιθανά αναφερόμενα περιστατικά παρενόχλησης, κακοποίησης ή οποιασδήποτε μορφής βίας στον χώρο εργασίας.	Καταγραφή περιστατικών	Διοικητικό Συμβούλιο	Σε ισχύ
Δράσεις μικρο-εθελοντισμού	Αριθμός δράσεων ετησίως	Πρόεδρος – Επιστημονική Ομάδα	Σε ισχύ
Ευελιξία συμμετοχής: καθιέρωση φιλικών ωραρίων για τις συνελεύσεις και της παροχής υβριδικών δυνατοτήτων παρακολούθησης	Ωράρια & αριθμός συναντήσεων	Πρόεδρος – Επιστημονική Ομάδα	Σε ισχύ

Ειδικότερα για τον τομέα του εθελοντισμού, πρωτοπορούμε υιοθετώντας το μοντέλο του **μικρο-εθελοντισμού**. Σχεδιάζουμε ευέλικτες δράσεις που απαιτούν περιορισμένο χρόνο, επιτρέποντας σε μέλη με αυξημένες κοινωνικές και οικογενειακές υποχρεώσεις να συνεισφέρουν ουσιαστικά χωρίς να επιβαρύνεται η προσωπική ζωή τους. Αυτή η προσέγγιση συνοδεύεται από στοχευμένες καμπάνιες επικοινωνίας που αναδεικνύουν τις εθελόντριες της κοινότητας, προβάλλοντας ισχυρά πρότυπα συμμετοχής.

3.4. Εκπαίδευση - κατάρτιση

Αναπτύσσουμε **προγράμματα καθοδήγησης** (Mentoring Programs), όπου η εμπειρία των στελεχών μας μεταγγίζεται σε νέα μέλη που επιθυμούν να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους, ενισχύοντας έτσι τη συνέχεια και τη συνοχή της Κοινότητας. Συγκεκριμένα, εισάγονται τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο – Δράση	Δείκτης	Υπεύθυνος	Τρέχουσα κατάσταση
Διοργάνωση εξειδικευμένων σεμιναρίων για την αναγνώριση των ασυνείδητων προκαταλήψεων και εισαγωγή Πρωτοκόλλου Μηδενικής Ανοχής σε κάθε μορφή διάκρισης	Αριθμός σεμιναρίων ανά έτος – Πρωτόκολλο	Επιστημονική ομάδα	Ως το τέλος του 2026
Ενημέρωση και προώθηση της ισότητας των φύλων στην Κοινότητα, στο πλαίσιο ημερίδων και δράσεων. Τουλάχιστον εκδηλώσεις 2 ανά έτος	Αριθμός ημερίδων ανά έτος	Επιστημονική ομάδα	Σε ισχύ
Αναρτήσεις με ιστορίες και μαρτυρίες γυναικών και ανδρών μελών της Κοινότητας που αποτυπώνουν τη εμπειρία τους στην Κοινότητα	Αριθμός αναρτήσεων	Επιστημονική ομάδα	Σε ισχύ
Αναφορά στους βασικούς στόχους του πλάνου ισότητας σε παρουσιάσεις της Κοινότητας	Αριθμός εκδηλώσεων	Επιστημονική ομάδα	Σε ισχύ
Σύνθεση ομάδων εισηγητών της Κοινότητας σε εκδηλώσεων με ισάριθμα μέλη ανδρών και γυναικών	Αριθμός εκδηλώσεων και μέλη ανδρών – γυναικών	Επιστημονική ομάδα	Σε ισχύ

3.5. Πλαίσιο διακυβέρνησης, παρακολούθησης και KPIs

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας του πλάνου, συστήνουμε **Επιτροπή Ισότητας** και ορίζουμε Υπεύθυνο/η Ισότητας με την αρμοδιότητα του συντονισμού και της παρακολούθησης των δράσεων. Η πρόοδος μας θα αξιολογείται μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών δεικτών (KPIs), οι οποίοι θα εστιάζουν στην αύξηση της εκπροσώπησης στα όργανα διοίκησης της Κοινότητας και τη διεύρυνση της εθελοντικής βάσης.

Η παρακολούθηση της προόδου μας θα βασιστεί στη σταδιακή υιοθέτηση εργαλείων αξιολόγησης, όπως οι μελλοντικές αναφορές προφίλ (GPRs), οι οποίες θα συντάσσονται σε πλήρη συμμόρφωση με τις αρχές του κανονισμού προστασίας προσωπικών δεδομένων. Η Κοινότητά μας δεσμεύεται να θέσει σε τροχιά υλοποίησης δράσεις ενημέρωσης και σεμινάρια ευαισθητοποίησης, καθώς και τη δημοσίευση περιοδικών εκθέσεων προόδου, που θα αποδεικνύουν την εξέλιξη των στόχων μας στην πράξη. Το πλάνο αυτό αποτελεί έναν ζωντανό οργανισμό που θα αναθεωρείται και θα εμπλουτίζεται τακτικά, διασφαλίζοντας ότι η Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα θα παραμένει στην πρωτοπορία της κοινωνικής και ενεργειακής δικαιοσύνης, αποτελώντας πηγή έμπνευσης για όλο το συνεταιριστικό κίνημα.

4. Η ενέργεια ως μοχλός Κοινωνικής Δικαιοσύνης

Η **Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα** δεν είναι ένας απλός παραγωγός καθαρής ενέργειας· είναι ένας ζωντανός οργανισμός που στοχεύει στον εκδημοκρατισμό των πόρων και την κοινωνική ευημερία. Το παρόν **Πλάνο Ισότητας Φύλων** αποτελεί τον οδικό χάρτη μας για μια κοινότητα χωρίς αποκλεισμούς.

Με την ίδρυση του Γραφείου Ενεργειακής Φτώχειας και την υποστήριξη του Πράσινου Ταμείου, κάνουμε ένα αποφασιστικό βήμα: μετατρέπουμε την ενεργειακή μετάβαση από τεχνική διαδικασία σε πράξη αλληλεγγύης. Δεσμευόμαστε ότι καμία γυναίκα, κανένα ευάλωτο νοικοκυριό και κανένα μέλος της περιοχής μας —ανεξαρτήτως εθνοτικής καταγωγής, χρώματος, σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου— δεν θα μείνει πίσω στο σκοτάδι της ενεργειακής ανασφάλειας.

Η παροχή πρόσβασης σε έργα με μειωμένο ή μηδενικό κόστος δεν είναι μια απλή παροχή, αλλά μια επένδυση στην αξιοπρέπεια και την ισότιμη συμμετοχή. Στη **Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα** πιστεύουμε ακράδαντα ότι η «πράσινη» ανάπτυξη είναι πραγματική μόνο όταν είναι δίκαιη, συμπεριληπτική και έμφυλα ισορροπημένη.

Συνεχίζουμε μαζί, διαμορφώνοντας ένα μέλλον όπου η ενέργεια θα είναι δικαίωμα για όλους, χωρίς εξαιρέσεις.

5. Γλωσσάρι Όρων

Στην παρούσα ενότητα ορίζονται οι βασικές έννοιες που χρησιμοποιούνται στο παρόν Πλάνο Ισότητας Φύλων, προκειμένου να διασφαλιστεί μια κοινή κατανόηση από όλα τα μέλη και τους εμπλεκόμενους φορείς.

- **Ασυνείδητες προκαταλήψεις (Unconscious Bias):** Αυτόματες ψυχικές διεργασίες και στερεότυπα που επηρεάζουν τις αποφάσεις και τις κρίσεις μας χωρίς να το αντιλαμβανόμαστε.
- **Δεδομένα κατά φύλο (Gender-disaggregated Data):** Στατιστικά στοιχεία που συλλέγονται και αναλύονται ξεχωριστά για άνδρες και γυναίκες, επιτρέποντας τον εντοπισμό ανισοτήτων.
- **Διατομεακότητα (Intersectionality):** Προσέγγιση που αναγνωρίζει ότι διαφορετικές μορφές διακρίσεων (π.χ. φύλο, ηλικία, εθνοτική καταγωγή, οικονομική κατάσταση) μπορεί να συνδυάζονται και να αλληλεπιδρούν.
- **Ενεργειακή Δημοκρατία (Energy Democracy):** Η έννοια ότι η παραγωγή και διανομή ενέργειας πρέπει να ελέγχεται από την κοινότητα με δημοκρατικό, συμπεριληπτικό και προσιτό τρόπο.
- **Ενεργειακή Κοινότητα (Energy Community):** Αστικός συνεταιρισμός εθελοντικής συμμετοχής που ελέγχεται από τα μέλη του και στοχεύει σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη αντί για το κέρδος.
- **Ενεργειακή φτώχεια (Energy Poverty):** Η αδυναμία ενός νοικοκυριού να καλύψει τις βασικές ενεργειακές ανάγκες του λόγω χαμηλού εισοδήματος, υψηλού κόστους ενέργειας ή έκτακτων συνθηκών.
- **Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου (Gender Mainstreaming):** Η στρατηγική ένταξης της αρχής της ισότητας σε όλες τις καθημερινές λειτουργίες, πολιτικές και πρακτικές ενός οργανισμού.
- **Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Vulnerable Social Groups):** Ομάδες πληθυσμού (π.χ. μονογονεϊκές οικογένειες, ηλικιωμένοι, σεισμόπληκτα νοικοκυριά) που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Ισότητα των φύλων (Gender Equality):** Η κατάσταση όπου όλα τα άτομα απολαμβάνουν τα ίδια δικαιώματα, πόρους και ευκαιρίες ανεξάρτητα από το φύλο τους.

-
- **ΛΟΑΤΚΙ+ (LGBTQ+):** Ακρωνύμιο για Λεσβίες, Ομοφυλόφιλους (Gay), Αμφιφυλόφιλους, Τρανς, Kueer (διεμφυλικούς) και Ιντερσεξ. Το «+» αντιπροσωπεύει και άλλες ταυτότητες/προσανατολισμούς, όπως ασεξουαλικά άτομα, που δεν καλύπτονται ρητά από τα αρχικά.
 - **Μικρο-εθελοντισμός (Micro-volunteering):** Σχεδιασμός ευέλικτων δράσεων που απαιτούν περιορισμένο χρόνο, επιτρέποντας τη συνεισφορά χωρίς να επιβαρύνεται η προσωπική ζωή.
 - **Πλάνο Ισότητας Φύλων (Gender Equality Plan - GEP):** Στρατηγικό έγγραφο με συγκεκριμένες δράσεις και στόχους για την προώθηση της ισότητας εντός ενός οργανισμού.
 - **Προγράμματα καθοδήγησης (Mentoring Programs):** Διαδικασίες όπου η εμπειρία των στελεχών μεταγγίζεται σε νέα μέλη που επιθυμούν να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους.
 - **Συμπερίληψη (Inclusivity):** Η κουλτούρα που διασφαλίζει ότι όλοι νιώθουν ευπρόσδεκτοι και έχουν ισότιμη πρόσβαση στις ευκαιρίες της Κοινότητας.
 - **Φτώχεια χρόνου (Time Poverty):** Η έλλειψη διαθέσιμου χρόνου λόγω αυξημένων οικογενειακών ή φροντιστικών υποχρεώσεων, που συχνά περιορίζει τη συμμετοχή των γυναικών στα κοινά.
 - **GDPR (General Data Protection Regulation):** Ο Γενικός Κανονισμός για την προστασία δεδομένων που διέπει την ασφαλή επεξεργασία και προστασία των προσωπικών στοιχείων των μελών.
 - **GPRs (Gender Profile Reports):** Αναφορές προφίλ που θα συντάσσονται ανά περίοδο, μέσω των οποίων γίνεται η συστηματική παρακολούθηση της έμφυλης σύνθεσης και της προόδου του πλάνου.
 - **Inclusivity Guidebook:** Οδηγός συμπερίληψης που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για τη μεθοδολογία ανάλυσης της πολυμορφίας της κοινότητας.
 - **KPIs (Key Performance Indicators):** Στρατηγικοί δείκτες απόδοσης που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της αποτελεσματικότητας και την αξιολόγηση της προόδου των στόχων του πλάνου.
 - **ΕΚΟΙΝΩ:** Εγκεκριμένο πρόγραμμα ευρωπαϊκής συνεργασίας (Interreg) για την υποστήριξη πολύτεκνων οικογενειών και την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας και της υπογεννητικότητας.